

JUSTICIA SOCIAL

PREU:
15 CTS.

No ens fem il·lusions: La C. N. T. serà anarquista o no serà.

ORGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

El cas de la C. N. T. Salut, Sabadell!

El manifest de Sabadell ha vingut novament a posar en tela de judici l'actuació del nostre suprem organisme sindical. Els Sindicats de Sabadell volen justificar amb aquest manifest llur actitud adoptada darrerament envers els òrgans dirigents de la C. N. T. I si reixen completament en l'explicació de les «causes menors», incorren en un gros error quan volen jutjar el problema fonamental: el predomini dels anarquistes dintre l'organització confederal.

El manifest constata aquest fet i s'hi declara resoltament contrari. I això és un error de percepció. La Confederació és un producte específicament anarquista i així continuarà essent-ho fins a la seva mort. Fou creada pels anarquistes i aquests, naturalment, li infongueren llurs principis. I en aquestes condicions és lògic que vulguin dirigir-la i influenciar-la. I no sols és lògic, sinó necessari.

Pretendre canviar la direcció de la C. N. T. és una il·lusió infantil. Com ha dit un company nostre, la C. N. T. serà anarquista o no serà. I avui cal que ho sigui, només per oferir als nostres obrers un exemple allisonador de quina és avui l'eficàcia de l'actuació anarquista.

S'ha dit massa vegades i el manifest ho repeteix, que la C. N. T. és un organisme apolític. Cal reaccionar contra aquesta creença. La C. N. T., pels seus principis i per la seva tàctica és un organisme essencialment polític, mogut per un altre organisme polític coincident, la F. A. I. I com més aviat els obrers es donin compte d'aquesta veritat, més aviat s'aclarirà la situació sindical catalana.

Els mateixos redactors del manifest són víctimes del confusióisme existent en demanar que cessi l'hegemonia dels anarquistes en el si de la C. N. T. i exigir, en canvi, que aquesta s'atengui exclusivament al seus principis originaris: la lluita de classes i l'acció directa. I si bé aquests principis han estat adoptats per tots els partits en què es diversifica el moviment obrer, avui dia, i especialment en mans d'un organisme sindical, representen una actuació genuïnament anarquista. De manera que una cosa es contradiu amb l'altra.

Sabadell acaba de llançar el document sindical més transcendental, sens dubte, que s'ha publicat des de la proclamació de la República. Un detall molt simptomàtic a notar és que canvia el procediment molt estès en aquests últims temps i gens recomanable dels manifestos de grups personals. Aquest document dona tot el valor a les connectivitats, que són les que en aquests casos tenen tota la impressió d'una disciplina de conjunt i les úniques facultades i amb possibilitats per a prendre i fer prendre decisions definitives.

La seva importància ve encara augmentada perquè Sabadell ha estat sempre un dels baluards més fermes de l'organització obrera de Catalunya. Els seus moviments proletaris en altres èpoques (l'any 1909, l'any 1917, etc.) han sincronitzat perfectament amb els seus companys de Barcelona. No és un d'aquests nuclis obrers formats durant la guerra, sense tradició d'organització proletària fàcilment suggestionables per l'última ideologia social o política de moda.

No! Sabadell té un clar concepte de la responsabilitat sindical i de la funció que els sindicats avui i demà tenen reservada. En els seus rengles hi ha companys d'una tradició de lluitadors immillorable i gent jove, amb talent, amor a l'estudi i desig de fer coses.

Jo tinc molta confiança en el proletariat de Sabadell precisament per aquesta conjunció d'esforços i d'experiència de la gent bregada en la lluita i els anhels renovadors de la gent jove. Aquesta confiança em ve de la conducta dels treballadors joves de Sabadell que estudien la teoria de llur professió en el Congrés que la Federació

No neguem a ningú el dret a ésser anarquista ni a obrar com pensi. Però sí que tenim interès que cessin les situacions confuses, que només fan que minar les forces de la classe obrera. I la situació de la C. N. T. és una de les que convé aclarir més urgentment.

Obrera Cultural celebrà al començament de l'any i de l'interès que els vells militants també posaren en el Congrés.

Aquells dies jo pensava amb enveja infantil: Aquests sí que poden fer-ne de coses! Aquesta convivència ha de produir el llevat de la nova organització obrera de Catalunya! Sabadell donarà la nota que Barcelona amb les seves pretensions i fardada de personatgets no ha sabut donar més des de la mort de Salvador Seguí.

Una cosa només vull dir als vells militants i als meus amics de Sabadell. Als primers, que es recordin que quan l'any 1912 en el Congrés de Belles Arts constituïem la C. N. T., les figures que representaven la tendència anarquista eren en Lorenzo, el Negre, en Miranda, en Bueso i altres homes d'aquest to i d'aquest valor moral. Avui la tendència anarquista està representada per gent francament repulsiva que igual serveix per a explotar les idees que per a explotar ignominiosament una dona. Amb aquells homes digníssims era possible una entesa sempre; amb això d'avui una entesa representa submergir-se en el llot. Temps enrera jo deia: La C. N. T. serà faista o no serà. Ens la vàrem deixar prendre i no tornarà a ésser nostra. Voldria equivocar-me en bé de l'organització; però tinc el presentiment que quan puguem treure la Confederació de les mans d'aquesta mena d'anarquistes ja no ens servirà per a res, serà una cosa sense honor. Aquest problema necessita una altra fórmula.

Als meus amics, tots gent jove, els aconsellaria que, en aquests moments, en totes les qüestions d'ordre sindical vagin d'acord amb els companys responsables de l'organització obrera de Sabadell amb tota lleialtat. Ells tenen talent, ells estan preparats, ells són honrats sense impaciències. L'esdevinidor, doncs, és seu. N'estic francament convençut.

Salut, companys de Sabadell! Vosaltres podeu ésser l'espurna que revifi el proletariat català i l'emancipi de totes les ignominies.

JOAN FRONJOSA

Com els funcionaris de la Delegació d'Hisenda de Barcelona sabotegen l'Estatut

Una actitud intolerable

L'Estatut de Catalunya és ja llei de la República. Les Corts Constituents, en representació de tot el poble espanyol, l'han aprovat. El President de la República l'ha refrendat amb la seva signatura. Amb totes aquestes garanties era lícit esperar, per part dels organismes oficials de l'Estat espanyol radicats a Catalunya, i sobretot per part dels seus funcionaris, un acatament a la nova llei. Doncs no. Molts d'ells, monàrquics inguaribles, encara es creuen en els temps de *Don Alfonso*. I boicotegen cínicament l'ús del català en els establiments oficials.

Vegeu-ne un exemple, si no.

Dilluns d'aquesta setmana, un amic nostre demana en una finestreta de les oficines del Tribunal de la "Delegación de Hacienda" de Barcelona:

—La senyoreta X?

I la resposta que rep del funcionari a qui ha estat adreçada la pregunta és: *¿Cómo? No entiendo*. El nostre company, no veient la mala fe del funcionari, insisteix en català: "—La senyoreta X?" I el funcionari insisteix en la seva resposta. Cal fer constar que el nom de la senyoreta en qüestió tant és en català com en castellà, i és ben coneguda del funcionari.

Irritat el nostre amic per la sordària del funcionari, va per fer la pregunta en castellà; però encara no ha dit "La señora...", que veu illuminar-se per un somriure mofofeta la cara bruna i seca, guarnida amb un bigotet de raspall, del funcionari. I descobrint de sobte tot el seu cinisme, es repensa i torna a demanar, recalcant el mot català:

—La senyoreta X?

I s'entaula un match de resistència repetint, durant més de deu minuts, l'un la seva pregunta i l'altre el seu: *No entiendo*, fins que el funcionari, donant-se i adoptant un posat de dama ofesa, s'adreça a una noia que treballa a l'altre extrem de l'oficina i li crida:

—*¡Paquita! ¡A ver si entiende a este señor!*

Doncs bé: aquesta actitud és senzillament intolerable. Exigim del delegat d'Hisenda, qui un cop aprovat l'Estatut es va anar a llançar als peus de Macià, que demostrï el seu acatament a la nostra llei fonamental punint severament el funcionari en qüestió i exigint de tots els altres el respecte, si més no, al nostre idioma i al nostre poble.

Que no sigui que hàgim d'adoptar els saludables procediments d'un altre company nostre que en sentir, no fa gaires dies, com un funcionari del ferrocarril li contestava a una pregunta seva: *¡Hable usted en cristiano!*, d'una santa pallissa el va deixar amb la cara feta un mapa i amb el cos ple de macadures.

La vaga del Lancashire

EL MOVIMENT COOPERATIU AJUDA ELS OBRERS ANGLESES EN LLUR LLUITA PER L'EXISTÈNCIA

Els nostres lectors estaran segurament al corrent de les incidències amb què es desenrotlla el greu conflicte que afecta més de 200.000 obrers teixidors de la regió anglesa del Lancashire, en vaga d'ençà més d'un mes per no voler acceptar la rebuixa del 13,75 per 100 dels salaris imposada pels patrons.

Però del que no estaran segurament assabentats, car la Premsa capitalista té interès a callar-ho, és de la magnífica col·laboració que el moviment cooperatiu de consum anglès ha prestat a

la Unió dels Sindicats Tèxtils en aquesta immensa lluita entaulada pels obrers anglesos contra un capitalisme impotent i caduc que no veu altre camí de salvar-se que llançar cada dia els obrers a una major misèria.

El Congrés de les Trade Unions acordà crear un fons especial per tal d'ajudar les famílies obreres afectades per la vaga. El Comitè especial encarregat de l'administració d'aquest fons ha decidit que, a part dels pagaments que necessàriament s'hagin de fer en metàl·

(Continua a la pàgina 4)

Un vast projecte socialista

La cooperativització de Barcelona

Sabíem que el nostre amic Ardiaca està realitzant, d'ençà un quant temps, certes gestions en vista a la creació d'una gran Cooperativa de consum de la nostra ciutat; però malgrat que fa mesos havíem tingut algunes converses amb ell sobre la qüestió, darrerament havíem estat un cert temps sense veure'ns, cosa que feia que no sabéssim en quin punt es trobaven les gestions, especialment després del retorn del seu viatge a Txecoslovàquia i Suïssa on anà, pensionat per la Generalitat de Catalunya, a estudiar el moviment cooperatiu, particularment el de consum. Fou per això que l'altre dia l'anàrem a trobar, preguntant-li que ens expliqués, en benefici nostre i en el dels lectors de JUSTÍCIA SOCIAL, no sols l'estat actual de les gestions, sinó llur causa inicial. El nostre amic correspongué amablement a la nostra demanda i heus ací reflectides tan fidelment com hem sabut, les seves paraules que creiem que faran comprendre a tots els nostres companys barcelonins la gran transcendència econòmica i social del projecte en qüestió.

—Ja sabeu quina és la situació de la Cooperació de consum de Barcelona. Cinquanta cooperatives escampades per la ciutat, la més nodrida de la qual no compta més de 1.500 socis, no agrupen més enllà de nou mil famílies consumidores, és a dir, el 3,60 per 100 de la població total de Barcelona, quan a Basilea, per exemple, una sola cooperativa reuneix el 90 per 100. I no és que la Cooperació a Barcelona sigui de dos dies. Tenim cooperatives a Barcelona que tenen més de cinquanta anys i no han sabut reunir més de quatre cents socis, xifra que en qualsevol altre ciutat d'Europa es reclusa en un mes. Quan a Barcelona hi havien cooperatives que portaven ja vint i vint-i-cinc anys d'existència tot just es manifestaven als països del Nord—Suècia, Noruega, Finlàndia—els primers passos de la Cooperació de consum i avui llurs moviments són l'espill i l'exemple — en quant a eficàcia i organització—de tot el món cooperatiu. I és que els nostres cooperadors, particularment els de Barcelona, no han sabut comprendre—salvant unes excepcions, sortosament cada dia més nombroses—el veritable esperit de la Cooperació, que és, abans que res, d'essència econòmica i altament revolucionària. En una paraula, han ignorat les grans possibilitats de l'organització dels consumidors i han esguardat sempre les cooperatives com uns simples instruments de fer diners, diners que es convertien, segons els casos, en una costellada anual, en un magnífic casal recreatiu o en una caixa de beneficència. A això, cal afegir els personalismes, els orgulls de capelleta que han fet que el moviment s'anés fragmentant en nuclis minúsculs i de cap importància social. Aquest estat d'esperit ha fet que tot intent d'organització comercial hagi fracassat llàstimosament. De 1899 a 1932 se succeïren una sèrie de fracassos que han acabat per portar a la desil·lusió i el pessimisme en molts que durant anys i anys han maldat per fer elevar el nostre moviment cooperatiu al mateix nivell dels de l'estranger, els quals a última hora han arribat al convenciment que si es vol fer a Barcelona quelcom positiu en matèria cooperativa s'ha de començar gairebé de nou.

—Si, és veritat que d'un any ençà la situació ha millorat una mica, però aquest moviment de perfecció és excessivament lent i no sols Barcelona, sinó tot Catalunya necessita que la nostra ciutat, per la gran capacitat consumidora que representa, posseeixi una vasta i ben organitzada Cooperativa de consum per tal que intervingui decisivament en l'ordenament dels subministres d'articles de primera necessitat a la nostra població obrera. El proveïment de la carn, del peix, del vi, de la marmanya i de la fruita, de la llet, són problemes vitals que esperen solució, solució que sols vindrà el dia que treballi a Barcelona una Cooperativa amb cinquanta o cent mil socis.

—No, no cregueu que sigui molt difícil arribar a aquesta xifra. Barcelona

Nota de Redacció

Per estar passant el company Joan Comorera les vacances fora de Barcelona, ha estat encarregada de la direcció d'aquest número i, el vinent de JUSTÍCIA SOCIAL al nostre company Lluís Ardiaca. Per la mateixa raó, no es publica en aquest número ni tampoc es publicarà en el vinent la Secció "La Setmana Política" del nostre estimat company.

presenta condicions molt favorables per al desenvolupament de la Cooperació de consum. Ultra contenir una gran població obrera, el seu sistema privat de distribució és molt defectuós i fàcil d'enderrocar en poc temps. Les grans societats capitalistes de distribució, amb sucursals múltiples, que constitueixen en els principals països d'Europa i Amèrica el més poderós enemic de la Cooperació, són desconegudes a casa nostra. Com cinc segles enrera tot el comerç de l'alimentació de Barcelona està en mans de petites unitats domèstiques unides entre elles per febles lligams. Com aleshores, el frau i el robatori són els expedients universalment emprats per a acumular petites fortunes que serveixen per a guarnir el Guinardó i el Putxet de torretes d'una arquitectura grotesca i matussera. Per això la creació a Barcelona d'una gran cooperativa que gràcies al perfeccionament de la seva administració pugui oferir als consumidors productes de la millor qualitat als preus més baixos possibles, és una empresa que té l'èxit assegurat per endavant i el camí net d'obstacles, car és una necessitat sentida per amples sectors de ciutadans. Per això i pel fet de constatar que, donada llur situació actual, les actuals cooperatives de Barcelona no podien

portar a cap aquesta empresa amb la celeritat necessària, és que s'ha pensat a crear a Barcelona una societat de consum que emprant els procediments més moderns i eficaços es llanci a la tasca de cooperativitzar la gran massa de compradors de Barcelona que avui encara ignoren la pràctica cooperativa. Així realitzaren un doble objectiu: interessarem en la Cooperació un gran nombre de consumidors que no poden ésser captats per les cooperatives actuals i ajudarem aquestes a transformar-se i posar-se a l'altura de les circumstàncies, aprofitant d'elles tot allò que sigui bo i destruint tot allò que sigui nociu.

—La idea inicial d'aquest projecte fou exposada en una proposició, aprovada pel darrer Congrés de la Federació Comarcal de Barcelona de la U. S. C., en la qual la Secció del Districte VI, constatant l'actual situació de la Cooperació a Barcelona, demanava la constitució d'una Comissió de la U. S. C. per tal que es posés en contacte amb diverses associacions professionals per a anar a la constitució d'una Cooperativa de consum que, deslligada de tot partidisme, reunís tots els membres d'aquestes organitzacions sobre la base de la co-

operació econòmica. Les gestions oficials realitzades fins ara prop d'elements destacats d'aquestes organitzacions han donat un resultat falaguer i tot fa esperar que a començaments d'any podrem posar en marxa aquest organisme que ben aviat sorprendrà Barcelona per les seves realitzacions atrevides.

—L'organització d'aquesta Cooperativa i el sistema comercial que emprará diferiran bastant dels coneguts fins avui dia. El tipus clàssic de Cooperativa que té una gran botiga amb gran varietat d'articles i on durant hores i hores han de fer cua els socis per a proveir-se, és totalment inacceptable per la nostra Cooperativa que pensa reunir ben aviat una desena de milers de socis. La nostra fórmula serà: distribució a domicili —que s'ha demostrat que és més econòmica que la distribució en botigues— i l'especialització successiva en un curt nombre d'articles de primera necessitat. En primer lloc nensem operar amb el vi, després amb la llet, successivament amb la marmanya i les fruites, amb la carn, amb el peix, amb el pa, etc. D'aquesta manera, ultra aconseguir una millor eficàcia comercial en la nostra actuació, oferirem als pàgesos de casa nostra una base de consum organitzat

per tal que puguin col·locar directament llurs productes amb la màxima economia i honestat per a ambdues bandes. Sobre aquesta qüestió ja s'han iniciat gestions amb un important grup de cellers cooperatius del Priorat, els quals no sols es comprometen a subministrar directament tot el vi que ens sigui necessari, sinó que ens concediran, si cal, grans facilitats de crèdit. Ja veieu, doncs, que totes les perspectives són falagueres.

Dintre pocs dies tindrà lloc una reunió d'organitzacions i elements adherits, de la qual sortirà la Comissió organitzadora que continuarà oficialment les gestions iniciades i que establirà el pla de propaganda a desplegar. Si tot va bé, dintre deu anys haurem canviat Barcelona de lloc.

I amb aquestes paraules—reflex del seu entusiasme i la seva profunda fe en el Cooperatisme—el company Ardiaca ens allarga la mà. Nosaltres la hi estremem afectuosament, felicitant-lo — i felicitant-nos — pel seu magnífic projecte que de realitzar-se — i ho creiem segur — representarà un pas de gegant en el camí de la socialització de Catalunya.

ANTONI ALSINA

Les ciutats grises

I
En el transcurs de la vida les hem vist desfilar davant nostre com una ombra vergonyant.

En totes hi pesa una llosa feixuga que atrofia llur sensibilitat. Són les ciutats sedentàries i aburguesades que, per manca d'un bell esclat de regeneració, contagien totes les coses d'un ensopiment esborronador.

Ciutats ocioses, indolents, on la vida migrada anorrea totes les prolongacions espirituals...

Ciutats tristes on, per una paradoxa de la vida, tothom aparenta estar content, feliç, satisfet...

II
Totes les ciutats grises solen tenir llurs mercats i fires. Solen ésser l'obsessió de la majoria dels habitants llurs. Concentrada l'esperança en els resultats del calaix, esguarden la bonança del temps com una prometença afalagadora. I si el sol lluu resplendent, els aparadors s'omplen de reclams, les places s'agombolen de parades i els carrers es converteixen en àgora popular. I entre el tràfec barroer dels vianants i el trànsit matusser dels carruatges—sempre abarrotats de ferum— es redreça l'ombrívol esguard del botiguer, bo i florint-li el clotet de la rialla. I avancen les hores i creix l'animació. A un indret els pollataires bagolen amb les pàgines perquè porten l'aviram escarransida; en un angle de la plaça un graner gesticula amb un agricultor perquè se li ha desdit del tracte; ara passa una mossota que somriu picardiosament en trobar-se en front d'un bordegàs cepat i colrat pel sol. Cap ací, un marxant de veu enrogallada ofereix duros a quatre pessetes...

III
Els que com nosaltres tenen la sort de començar les lluites de la vida en aquestes èpoques prenyades d'emocions i d'esdeveniments, les generacions actuals, cal que es capacitin de la màxima responsabilitat del moment. Fins ara, les joventuts socialistes sembla que hàgim mirat insensiblement com els partits burgesos per un costat i unes incongruents partides de teoritzants sense disciplina ni convicció en la victòria, que segons ells cada moment ha d'arribar, arrabassen a les joventuts actuals totes les energies, tota la preponderància. Per a acabar-se aquest il·lògic estat de coses, cal que les joventuts socialistes lluitin aferrissadament per encaminar, per atreure cap a les files del par-

perquè tota la dependència se les mira.

Llavors és quan s'esdevé la veritable festeta del petit burges botiguer. Tot fruit i ensalivant la venda que té en perspectiva, hi entaula un franc i esportjós col·loqui bo i parlant-li del casament de l'hereu, de la cria dels porcells o de l'anyada abundosa, ensems que la masovera li regateja una troca de fil, un vestit per a la noia o uns mitjons per al marit.

I passa la rauxa de les vendes, mentre el calaixet es va omplint lentament, amb el goig intern del senyor Esteve que ja veu que l'endemà la seva dona podrà tirar pilota a l'olla i ell es podrà fumar un cigarret de ral.

IV
A la gent de les ciutats grises els caracteritza una singular idiosincràsia. Porten l'herència morbosa de l'ambient i difícilment poden sostreure's de la seva influència. Mancats d'iniciatives individuals, ben tost

esdevenen opacs i mandrosos.

Amb la industrieta o petit comerç que posseeixen—cosa que els permet fer la viu-viu amb lleugera esplendidesa — ja no senten la pruija de les inquietuds d'aquest nou món que s'està estructurant. Les múltiples hores ocioses que els resten durant la jornada les consumeixen ben migradament. Fossilitzada com tenen llur sensibilitat —sempre, però, hi han honroses excepcions—, rarament senten les manifestacions artístiques i culturals que amb tanta intensitat es descabdellen en les grans urbs.

Tot llur interès, en tot cas, es recolza en els quefers polítics purament particularistes de la localitat. Llavors és quan agrupats — generalment per afinitat de classe o per conveniència — a una determinada ideologia, maten el temps discutint les més vanes puerilitats del partit o bé fiscalitzen agressivament les decisions o acords dels adversaris.

Poques vegades els veureu un desplegament d'iniciatives endegades envers un fi altruista i desinteressat. Tot llur dinamisme queda desplaçat des de la botiga al cafè, del cafè a la botiga i... altra volta a esguardar l'aparició d'un altre dia igual. No saben moure's d'aquest cercle viciós, monòton i rutinari que tant maleja l'esperit ciutadà.

I encara no radica aquí tot el mal. Si d'entre tanta inapetència i aplanament sobresurt alguna individualitat que ardiada i voluntariosa arriba a sostreure's d'aquest last feixuc que adorm totes les coses, no triga a esdevenir apagada si no té la virtualitat de revestir la seva voluntat d'una gran fortitud.

A aquestes ciutats encara els manca incorporar-se a les corrents de la civilització moderna. Si les cataloguéssim, segurament formarien part de la Catalunya invertebrada, com diria el filòsof de la "meseta".

JOAN FORMENT

Què fem les joventuts socialistes?

Els que com nosaltres tenen la sort de començar les lluites de la vida en aquestes èpoques prenyades d'emocions i d'esdeveniments, les generacions actuals, cal que es capacitin de la màxima responsabilitat del moment.

Fins ara, les joventuts socialistes sembla que hàgim mirat insensiblement com els partits burgesos per un costat i unes incongruents partides de teoritzants sense disciplina ni convicció en la victòria, que segons ells cada moment ha d'arribar, arrabassen a les joventuts actuals totes les energies, tota la preponderància.

Per a acabar-se aquest il·lògic estat de coses, cal que les joventuts socialistes lluitin aferrissadament per encaminar, per atreure cap a les files del par-

tit proletari aquestes joventuts que sense cap educació social han crescut empeses per uns ideals liberals i democràtics segons els seus mestres, però que no són altra cosa que uns aferrissats defensors dels últims baluards d'aquest estat de coses burgès que amb el sentimentalisme d'un patriotisme més o menys exacerbant es proposen desencaminar, desviar aquest gran corrent d'energia humana lluitadora per a un millor medi social, que les rancúnies imperialistes de la gran guerra van fructificar tan esplendorosament de les doctrines socialitzadores.

Nosaltres serem responsables davant les noves generacions d'haver vençut o d'ésser vençuts en la lluita formidable que representa el convèncer aques-

tes masses treballadores, que és dins d'un partit netament proletari on s'ha d'anar a cercar les llibertats individuals i col·lectives.

Què ens cal fer? Unicament: lluitar.

Forma? Tàctica? Actuació del partit. A nosaltres ens respon la propaganda.

Només hem volgut apuntar aquesta iniciativa que podrien fer-se seva les joventuts de totes les Seccions, per a crear en comú un organisme eficaç, eficient, amb tots els matisos necessaris per a un desenvolupament prou gran i que respongués a bastament a les energies que s'hi esmercessin.

Ara, els elements d'acció tenen la paraula.

J. BERENGUER I SOLANA

POLITICA I SINDICALISME

II

A partir de l'any 1860, època en la qual la Internacional de Treballadors va començar a tenir algun ressò a la nostra terra, el proletariat mundial va dividir-se en dues branques: els socialistes i els anarquistes. A les terres d'Espanya aquesta divisió es produí igualment; però fou precisament Catalunya el lloc on els partidaris de Bakunin varen instal·lar el seu camp d'experimentació i centre de propaganda. Per tant, mentre al centre i al nord d'Espanya, sota la influència de P. Lafargue i de P. Iglesias s'anava estructurant un veritable partit obrer de classe, inspirat en l'ideal socialista, i les organitzacions obreres seguien una tàctica que revelava la influència d'aquell partit, aquí a Catalunya l'organització política obrerista no va poder arrelar. El llevat anarquista, barrejat en la massa dels treballadors catalans, va anar fermentant poc a poc i allunyant cada dia més tota possibilitat.

Les societats obreres de resistència—que així s'anomenaven en aquell temps—, independents les unes de les altres, tenien completa llibertat d'acció; i es pot dir que la influència anarquista solament obrava en el sentit de fer avorir la política als treballadors, contrarestant així l'esforç que els partidaris de Marx realitzaven per a fer arribar fins a Catalunya el ressò de llur propaganda. És una cosa prou sabuda que els anarquistes de tots els temps, més que a la pròpia burgesia, han combatut a sang i a foc el socialisme per ésser eminentment polític. Encara ara mateix, comentant l'entusiasme del poble en proclamar-se la República, l'anarquista i líder sindicalista A. Pestaña respongué a un periodista el qual li demanà la seva opinió respecte la possibilitat o la conveniència que els obrers s'organitzessin en partits polítics de classe, *que ell no creia en l'eficàcia d'aquests partits, i que els obrers no havien d'actuar en la política; però que si n'hi havia alguns que sentissin aquestes aficions, podien afiliar-se en qualsevol partit polític burgès que tingués quelcom d'afinitat amb llurs ideals.* Això demostra que als anarquistes els fa més nosa el socialisme que tota la burgesia en pes.

Aquelles societats obreres del segle passat, organitzades a base d'oficis—i fins d'especialitats d'oficis—, varen actuar durant un període de quaranta anys al marge de tota disciplina. Desconexedors els obrers de la seva pròpia valor, no podien concebre tot el rendiment que podien donar llurs organismes, i tenien com únic objectiu l'augment del salari i la reducció de la jornada. Amb aquest motiu es plantejaven les vagues d'ofici que moltes vegades s'allargaven mesos i mesos, i amb un estoïcisme digne d'admiració, però que havia de fer pena, a canvi d'enormes sacrificis anaven arrencant concessions a la burgesia i aconseguint unes

millors gairebé sempre molt relatives, perquè les condicions de vida també s'anaven modificant en sentit invers als guanys obtinguts. D'aquesta manera s'arribà al començament del segle actual.

L'any 1902 esclatà la primera vaga general revolucionària, pròdiga en incidents i violències i que ha servit com a patró per a totes les vagues generals que s'han produït posteriorment. Iniciada pel ram de la metallúrgia, després de dotze setmanes de resistència i sense cap possibilitat de triomf, es reclama la solidaritat moral a tots els treballadors i es decretà la vaga general revolucionària que no havia de fer cap revolució, però que constituïa un sistema perquè els dirigents de qualsevol moviment poguessin

sin eludir tota responsabilitat.

A l'ensem que anava creixent la força numèrica de l'organització també s'accentuava cada dia més la influència anarquista en la mateixa. La majoria dels seus components, però, rebutjaven el qualificatiu d'anarquistes, perquè contràriament als militants actuals, ells creien que l'ésser anarquista exigia molts sacrificis, moltes responsabilitats, i una conducta exemplar davant de totes les situacions, i preferien fer tot quant poguessin en aquest sentit sense posar càtedra de virtuosos ni de rebels.

L'any 1912 l'organització obrera de Catalunya, estructurada a base de federacions d'ofici i tot just creada la Confederació Regional pren ja un altre to que li dona una certa

categoria davant de tots els estaments. Els anarquistes declarats encara no intervenen en la direcció dels sindicats; molts d'ells ni tan sols hi estan afiliats, perquè diuen que llurs principis no els permeten d'acceptar cap reglament ni disciplina. Però en aquells moments l'organització ja dona la impressió de quelcom respectable; ja fa goig; representa una font d'ingressos inesgotable, amb els quals els llibertaris podran lliurar-se a tota mena d'experiències; i davant de totes aquestes possibilitats, trontollen llurs principis i acorden intervenir directament en la direcció i administració dels organismes sindicals. D'aquesta manera va començar una nova era per a aquella organització obrera forjada en el transcurs de mig se-

gle amb penalitats i sacrificis per obrers de tota la vida, la qual els anarquistes amb llurs teories dissolvents no haurien pogut crear mai, i que més tard amb llur intervenció desordenada i estrident havien de destruir com ha estat demostrat en el transcurs del temps. En els primers anys—podríem dir-ne de la invasió dels anarquistes en els sindicats—, en diferents indrets del món es produïren alguns fets que fatalment havien d'influir en el desenvolupament de l'organització sindical, afavorint de retop els plans dels anarquistes. Un d'aquests fets fou l'anomenada guerra europea, com tractarem de demostrar en capítol a part.

F. VILADOMAT

Cerquem la unió...

"El comunisme només pensa a mantenir en els seus homes l'esperit d'audàcia i d'atac, com per a la vetlla de l'assalt, la seva propaganda no instrueix, no eleva, però exalta, sobreexcita, crema. Tendeix a crear com un vertigen, com un fanatisme de violència, de sospita i d'odi que—ho havem après cruelment—no van adreçats solament contra els adversaris de classe, sinó que en certs moments sembla que el socialisme en tingui el benefici exclusiu."

Aquesta definició concisa, escrita per un dels millors mestres del socialisme contemporani (1), posa el dit a la llaga. És evident que no tothom té aptitud per a deixar-se mantenir en una situació permanent d'audàcia i d'atac, ni per a digerir sense dolors fortes una propaganda que exalta, sobreexcita i crema sistemàticament. Com tampoc no és apte tothom per a deixar-se posseir sense resistència pel vertigen del fanatisme, de la violència, de la sospita i de l'odi.

La propaganda comunista, doncs, per totes aquestes particularitats, només pot reclutar entre els individus predisposats als desbordaments periòdics i entre els indocumentats de bona fe que, tot i aspirant a un viure millor, no han sentit mai a parlar de socialisme si no és a través del llenguatge mitinesc d'un detractor qualsevol d'aquesta doctrina, o per la crítica denigrant i fàcil sobre alguns dels seus homes representatius.

I després d'una cosa en ve una altra. No és propi de la naturalesa humana viure en constant tensió, portar sempre dintre les venes quaranta dos graus de febre revolucionària. Quan un cos i un esperit es preparen a l'assalt és precís que aquest es produeixi aviat perquè l'atacant doni tota la mesura de la seva força. Altrament, els nervis s'afluïxen, la sang es refresca i el soldat s'esfondra, trencats els ressorts. Així s'explica l'èxit fulminant

(1) Leon Blum: "Bolxevisme i Socialisme".

que tingué el comunisme en els seus inicis, sota la promesa rutilant de l'incendi revolucionari que havia de convertir en negralls fumejants la construcció capitalista; com es comprèn perfectament que aquell èxit anés desinflant-se a mesura que el desgast dels calendaris allunyava la possibilitat arboradora; de la mateixa manera pot capir-se que el comunisme rebroti en aquelles zones propenses de cop i volta a un escreix de misèria i dolor. Tanmateix és un fet innegable que la concepció revolucionària de la lluita de classes que predicaven els bolxevics s'estengué per tot Europa amb inusitada intensitat, trencant violentament la solidaritat socialista i il·luminant les masses amb les flames roges de la Revolució triomfant.

Però vegeu com les teories bolxevistes haurien romàs allò que eren sense la Revolució: una tendència socialista russa en pugna amb una altra tendència, una faceta intrascendent. Feta i guanyada la Revolució i aterrat el país, el concepte bolxevista es pogué exportar i trobà entusiasme arreu. Però ¿fou en realitat el pensament leninista el que les masses adoptaren? Els comunistes esponentis que sorgiren per centenars de milers ¿combregaven amb la pura doctrina maximitista o bé s'enlluernaven més aviat amb el resultat d'una explosió popular? No ens quedarem gaire enrera del cert si afirmem que l'èxit de la doctrina dels leninistes s'explica pel fet d'haver aquests eliminat per tots els mitjans les altres ten-

dències socialistes—anarquistes compresos—i aparèixer, un cop sols en la direcció de la post-revolució, com els vertaders pares de l'Infant Roig.

El comunista europeu no era certament un lector aprofitat de l'Iskra (1) ni s'havia entretingut mai en especulacions filosòfiques sobre la valor absoluta del marxisme bolxevista. Si fins aleshores havia militat en els rengles socialistes, se'n separava després d'haver vist una revolució social reeixida; per despit contra els caps del seu partit que no havien sabut reeixir-ne cap. Si fins a la vetlla de la seva conversió era un sense partit però aspirava inconscientment a un viure més just i equilibrat, anava de dret envers l'únic partit que representava oficialment la victòria proletària, l'únic, per tant, que també la hi procuraria a ell.

Les masses anaven al comunisme per la Revolució que aquest els assegurava a termini. Hi anaven amb la mateixa fe i el mateix entusiasme que les turbes nazarenes darrera els apòstols que els prometien i molt sovint els donaven el *panem quotidianum* i el perdó dels deutes, *debita nostra*.

Guardem-nos de blasmar aquestes pobres masses exaltades bruscament per una fe novella. Llur neguit era el nostre, el que sempre sentiran les consciències oprimides: el neguit d'anar endavant en la ruta dels alliberaments.

Però aquestes multituds estaven en part disciplinades dintre de partits socialistes i no feren més que deixar-se arrossegar pels líders que, declarant-se partidaris de la III Internacional, s'enemistaven de cop amb llurs companys, se sotmetien a les ordres de Moscou i abans de fer la Revolució es disposaven a aixafar els que es mantien fidels a la doctrina socialista.

Aquests són els responsables del dany causat i no pas els seus

(1) Periòdic rus: "La Gaspira", que Lenin reeixí a medietat després del fracàs en el II Congrés del partit socialdemòcrata rus, celebrat a Londres per l'agost de l'any 1905.

seguidors. Els que avui abraçaven uns companys amb els quals lluitaven agermanats, els respectaven i estimaven (almenys sabien fer-ho veure) i l'endemà s'adonaven que aquells amics eren uns traïdors, uns socialfeixistes, uns bandolers, uns hipòcrites, uns explotadors de consciències proletàries. Se n'adonaven perquè Zinoviev, Lenin, Trotsky, Boukharin, membres del Comitè Executiu de la III Internacional, els ho exigien en nom del proletariat dels països respectius.

CARLES CARQUÉS

No és hora de plorar, sinó de treballar

Subscrit per la Comissió d'Estudis Nacionalitaris del Bloc Obrer i Camperol i amb el preu d'ésser reproduït en el nostre periòdic, hem rebut un manifest relatiu a l'aprovació de l'Estatut, en el qual es parla d'una traïció dels diputats catalans a les Constituents espanyoles en el manteniment dels punts essencials del nostre Estatut, especialment en les qüestions socials, d'ensenyament i d'ordre públic. Es lamenta el manifest que les Corts hagin imposat el sistema majoritari en les eleccions per al primer Parlament català i acaba amb la frase ritual de posar en guàrdia la classe obrera catalana contra les baixes maniobres dels seus explotadors.

Ens abstenim de reproduir el manifest perquè nosaltres ja hem exposat diverses vegades el nostre criteri. Trobem l'Estatut mancat, trobem l'Estatut insuficient, però creiem que hi ha matèria aprofitable per a treballar durant molts anys i demostrar que realment tenim capacitat per a encarregar-nos de tot allò que demanàvem com a complement. No és hora de fer gestos infantils ni de girar-nos d'esquena als fets, sinó d'aprendre a comptar i a treballar pel socialisme. Car l'Estatut, tal com està, ens ofereix un ample camp perquè comunistes i socialistes hi puguem treballar conjuntament. I seria un greu error no voler-lo aprofitar.

UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

Mitjans i Conferències

AVUI

Conferència de Joan Comorera a Agramunt, a les nou del vespre. Tema: "La U. S. C. i l'Estatut".

SETEMBRE 29

Conferència de Joan Forment a l'Ateneu Empordanès, carrer del Pi, 11, a les deu del vespre. Tema: "Catalunya i el Socialisme".

Azaña, Valera, Companys, Royo, Fanjul, Gassol, Sanjurjo, Xirau... Homes i moments dels debats parlamentaris sobre l'Estatut

REPÚBLICA, SENYOR CAMBÓ!
(L'Estatut al Parlament i al carrer)

És un llibre de Josep M. Massip que sortirà immediatament

Edicions LA RAMBLA

